

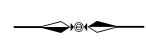
עין משפט ו עין מוצה

בו א מיי פכיד מהל'
אסות הל' בג סמג
עשין מה טוש"ע אה"ע סי'
ו סעי' יז וסי' קטו סעי' ו
וס' קעט סעי' ט בהגיה:
בו ב מיי ופיד' שם הל'
טון ופטרו' שם הל' ט
[טון] סמג שם טוש"ע
אה"ע סי' ע סעי' ד וסי'
קנד סעי' וז]:
בח ג מיי פ"י"ב מהל'
דריס הל"ג סמג
לחזין רמב טוש"ע יו"ד סי'
לדל סעי' סח:
בט ד מיי פ"ח מהל'
תרומות הלט"ו:

הגהות הב"ח

א (א) גב' מן קא ידע הי
ראשון: (ב) שם במשנה
יפר חלקיו: (ג) שם משום
שלא מוליד לעו: (ד) רש"י
ד"ה למימרה ובי' בההוא
גברא: (ה) ד"ה מהו
שחללא ובי' נאנסה הס"ד
ואחרי' צ"ל ד"ה שלא מוליד
ואח"כ ד"ה דלפטר ואח"כ
ד"ה ומודה רב ששם:

גליון הש"ם

גב' רב ששה אומר
אובלת' עיין סוטה דף ו
מדיה' האומרת:
בה"ר"ן ד"ה השמיים ביני
לבינך ובי' ואינו ראוי
להוליד' עיין נדה דף מג
ע"ה מדיה' גבוליה
לחורע:

מוסף רש"י

טמאה אני לך. אשת כהן
שאמרה לבעלה נאנסת,
דלאמקחא עליה וכוונתה
לא מיפקדה (יבמות ק"ב).
שמיים ביני לבינך.
גלוי ידועו לפניו שאין
טקף לו כדרך בני אדם
ואין אש להוכיח בני
שנית וכוונתה אני
מן היהודים. מרה
היא שלא מיעבל ליהודים,
ומדאמרה נפשה אטלי
עלמה ש"מ תשמיש קשה
לה ואנסה היא, לפיכך
טולת מחובתה (שם).
שלא תהא אשה נוגתה
עיניה באהרן, ומלך
למקום שאין מכירין בה
ונכדניה ומנשלא לו (שם).
תביא ראיה לדבריה.
ואם לאו לא כל כמינה
דלקרה נפשה עליה (שם).
יעשו דרך בקשה.
לעול ולתנאה בה מנהג
יפה (שם).
אז: יעשו
שלוש עיניהם (ראיה"ה
בשם). יפר חלקיו.
שחללא מותרת לו (ש"ע)
והתאה נטולה
מן היהודים. לנשאתה
שחללא אקורה לעלמא (שם)
לנשאתה אקורה ליעלמ',
דהיי קאמרה וטולה
מן היהודים שלא אהני

מתשמיש (ועליו פד.). בריק לן רבא. מנסה אומנה (שד"ובין גא.) אם נדע להשיב (חולין קלג.).
הדרין עקיף ואלו נדרים

צ:

ר

וכדכתיבנא עלה דההיא צס"ד.

דאמר מחלוקת בהפרה אצל צשאלה דברי הכל אין חכם מתיר אלא"כ

חל הנדר והכי פסקי רבזוואתא זכרונם לברכה כוותיה לחומרא.

ואיכא מ"ד דאפי' הכי האומר קונס

יוס חל הנדר מיקרי ומכס מתיר

דלא פליגי ר' נתן ורבנן אלא בתולה

לעולס אצל תולה נדרו צימים כיון

סוף אסורו לחול אע"פ שלא חל

עדנין חכם מתיר ואיכא מ"ד דאפילו

צבה"ג כיון שמכל מקום עדיין אינו

נאכר אין חכם מתיר וסבירא קמא

תרינא לי טפי: **בתנ"י** **בראשונה**

היו אומרים **שגש נשים יואלוס**

ונוטולס כחובס. מוקמינן לה בגמרא(

צאשת כהן דאי צאשת ישראל אי

צבזון מי אית לה כתובה ואי צבזונס

אמאי יואלא דהא לא מתסרע על

בעלה אלא לאו צאשת כהן צבזונס

דנחי דאסירא ליה אית לה כתובה

דמציא למימר ליה אלא הא קאימנא

ובצירא הוא דנסתחפה שדה עקדושת

כהונמו גרמה לו שתהא אסורה לו

דלא אונס צישראל משרא שרי

הילכך מולו גרס ומשום הכי יש לה

כתובה: **השמים** **ציני** **לבינך**. מוכח

בגמ' [f.61]. דהיי קאמרה ליה שאין סבכת

ורעו יורה כחך צשעת תשמיס^ע ואינו

ראוי להוליד ומתוקמא צבאה מחמת

טענה דאמרה צעינא חוטרה לידא

ומרא לקצורה הא לאו הכי אין

צצריה כלוס דאמר' לה זילי לא

מפקדת כדאמר' צפ' אע"פ (כתובות

סד. יבמות סה:.) ואלע"ג דלמרינן צבגדה

^ט שאמרה לו שרה אמנו לאצנהרס

השמים ציני וצינך שנאמר יספוט

השם ציני וצינ'י^י דלמא היינו שהוא

מרוחק ממנה לגמרי כגון שרה

שהיתה טוענת על אצרה שריקה

מחמת הגר וצירושלמי [פ"א ה"ב] גמיי

ציני לצינך כולל הכל אצל הכא מוכח בגמ'

בזני וצינך דקושטא קאמינא צדבר וזא

אין יודע צו אלא השם: **נעולו** **אני** **מן היהודים**.

ואכטוסה דמיא ומשום הכי כופין אותו להוציא וליתן כתובה: **חזרו לומר** **שלא תהא אשה**

נוסנת עיניה צבחר ומקלקלת על בעלה.

דשמא תלך למקום שאין מכירין בה ובנדרה ותנשא: **סביא ראיס לנצריס**. שנאנסה וכלאו

הכי לא מתסרע אצבעה: **יעשו דרך צקשה**. מפורש צירושלמי [סג] יעשה סעודה ויפיס וענה טובה קמ"ז: ואיכא למידק אמתני' כיון

דמדינא דאמרה עומאה **אני** **לך** **מיתסר** **אצבעה** **כמשנה** **ראשונה** **משום** **שלא** **תהא** **נומנת** **עיניה צבחר** **הילכך** **המירוס** **וכי** **אסור** **צבה** **להיכן**

הלך **ו**יש מי שתיקך דאע"ג דמדינא אסירא שרו לה רבנן ומצטלי מילתא דאורייתא משום מגדר מילתא צקוס עשה דגדר גדול גדרו צה שלא

תתן עיניה צבחר **להפקיע** **עלמה** **מיד** **בעלה** **הרשות** **צידס** **לעשות** **כן כדאמר'** **ציבמות** **(דף סז)**: מגדר מילתא שאני. הקשו על זה שאין צ"ד

מחזין לעקור דבר **מן התורה** **אלא** **צבז ואל** **תעשה** **אי** **נמי** **צקוס** **עשה** **להורחת** **שעש** **צבזב** **כאלכיה** **צרה** **לכדמל** **אצל** **לדורות** **לא**. ולעדיה לא

קשיא **לי** **דכי** **דאמר'** **צבמה דוכתי** **ו**יש"ו^י דכל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקדושי מיניה ה"ג דכח כל שאמרי לא

לבעלה טמאה **אני** **אפקעינהו** **רבנן** **לקדושי** **מעיקרא** **ונמנא** **צצשעה** **שנאנסה** **פניה** **היתה** **ומש"ה** **שריא** **לבעלה** **ואוכלת** **נמי** **בתרומה** **כדאמר'**

בגמ' אלא שלפי זה מנטרך לומר דכי אמרי' הכי דוקא צבאומרת טמאה **אני** **לך** **שנאנסתי**

מנתין **או** **ממזמר** **אינה** **מותרת** **לבעלה** **ואינו** **צבמשמע**. ואחרים תרזו דמשנה ראשונה לא דינא קמיי דמדינא ודאי אין האשה נאמנת לומר טמאה

אני **לך** **להפקיע** **עלמה** **מצעה** **שהיא** **משועבדת** **לו** **אלא** **משום** **דהא** **מילתא** **דטמאה** **אני** **לך** **כסיפא** **לה** **תקינו** **צבמשה** **ראשונה** **להאמיניהו** **דאי**

לאו **דקושטא** **קאמרה** **לא** **הות** **מוזולה** **נפשה** **למימר** **הכי** **ומכי** **חזו** **רבנן** **בתראי** **דאיכא** **למיחא** **לשמא** **תהא** **נומנת** **עין** **צבחר** **אוקומה** **אדינא**: **גב' מהו** **סאפלנ** **צברומה**. דדילמא לבעלה הוא

דלא **מהימנא** **כדי** **שלא** **תתן** **עיניה** **צבחר** **אצל** **בתרומה** **מהימנא**: **שלא** **להוציא** **לעו** **על**

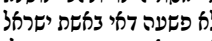
צניס. דכיון דחזו דאסרינן לה למילכ בתרומה סברי די אמרה עומאה **אני** **קושטא** **קאמרה** **ומוציאין** **לעו** **על צניה**: **אפשר** **דאכלה**

חולין. דמימר אמרי תרומה הוא דלית לה: **הסאס** **הוא** **דאמינסא**. אחר נשתאמרנא דאמינסא ונבעלה לפסול לה ופסולה מן התרומה:

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

רש"י

למימרא **דלא** **הוס** **מעשה**. כלומר דלא הוא נריך למיעבד האי
דעבד רב אחא בר רב הונא^י (י) מנהווא גברא דלתייה לקמיה דרב
חסדא: **מי קא ידעס** **הי הראשון**. דילמא האי דקאמר דנשאל על
הראשון על ההוא דלא חל הנדר אף נשאל עליו קאמר: **נשאל על**
נדרו **וכו'.** ואי אמרת דנשאל לחכם
לדברי הכל אע"ג דלא חל הנדר
הא מני דלא כרבי נתן ודלא כחכמים:
בתנ"י **יואלוס**. צבל כרחו של צבל:
טמאה **אני** **לך**. צא עלי אדם אחד
ותימחני קי וצבזונס קאמר צאשת כהן
דצבזונס נמי אסורה לו ולהכי נוטלת
כתובתה דלא פשעה דאי צאשת ישראל
אינה יואלא דאנוסה מותרת לו
כדנפקא לן (כתובות דף נא:) מוהילא לא
נתפשה דאי צבזון קמיירי אפי' לישראל
אסורה ואין לה כתובה דהא פשעה
וצגמרא מפרש לה הכי: **השמים** **ציני**
לבינך. שאינו מוריע דכד ר' אינו
גלוי לצריות אלא לשמים: **יעשו דרך**
צקשה. יצקשו הימנו שיפטרינה צגט
ברזי ואח"כ נשאל על
נדרו ואח"כ נשאל על
נדרו. ועי"כ דוקא קאמר
על נדרו מתלה משום דאי
אפשר לו לשאל על הנצירות
עד שיחול: **בתנ"י**
האומרת **מבאחר** **אני** **לך**. צאשת כהן מיירי דנאקרה
לבעלה צבזונס ולא הספידה
כתובתה והאמיניהו חכמים
לאסור עצמה על בעלה
וכיון דיואלה צגט טולת
כתובתה דמספר כתובתה
לגמור לנשמשא לאחר
תמלי מה שכתבו לוי:
נצולה אמין בן היהודים.
שאקרה הנחת תשמיש של
כל ישראל עליה ואע"ג
דלמרינן בפרק המעיר (ד')
היכל דגמרה איחי
דיואלה אלא כתובה דהא
נמנה אצבע בין שניה רש"י
פירש ציבמות (דף ק"ב).
כיון שאקרה הנחת תשמיש
של כל ישראל עליה ודאי
חטוסה היא כי קשה תשמיש
לה וצברה משנה ראשונה
דאפילו דברים צבינו צנינה
לא היו דלפטר שיגרסנה:

פירוש הרא"ש

פלוגי ראשון אס החכם
ראשון מנא אמת
לאשמועינן דשמי המרות
נריך וישאל על איהו מכן
שיחלה ויהיה ראשון ואחר
קך ישאל על השני והיה
דמני למימרה דרבי נתן היא
דמני צבמקון: **נשאל** **על**
נדרו **ואח"כ** **נשאל** **על**
נדרו. ועי"כ דוקא קאמר
על נדרו מתלה משום דאי
אפשר לו לשאל על הנצירות
עד שיחול: **בתנ"י**
האומרת **מבאחר** **אני** **לך**. צאשת כהן מיירי דנאקרה
לבעלה צבזונס ולא הספידה
כתובתה והאמיניהו חכמים
לאסור עצמה על בעלה
וכיון דיואלה צגט טולת
כתובתה דמספר כתובתה
לגמור לנשמשא לאחר
תמלי מה שכתבו לוי:
נצולה אמין בן היהודים.
שאקרה הנחת תשמיש של
כל ישראל עליה ואע"ג
דלמרינן בפרק המעיר (ד')
היכל דגמרה איחי
דיואלה אלא כתובה דהא
נמנה אצבע בין שניה רש"י
פירש ציבמות (דף ק"ב).
כיון שאקרה הנחת תשמיש
של כל ישראל עליה ודאי
חטוסה היא כי קשה תשמיש
לה וצברה משנה ראשונה
דאפילו דברים צבינו צנינה
לא היו דלפטר שיגרסנה:

השמיים ציני לבינך.
מפרש בגמרא דאין יורה

כח כלומר שהדברים דקמי

שואל גללו ואינו יכול לצבד

ומיירי צבאה מחמת טענה

דאמרה צעינן חוטרה לידא

ומרא לקצורה דאי לאו הכי

אמרי לא זילי לא מפקדת

אפריה ורביה: חזרו ליבד

שלא תהא אשה נוגתת

עיניה באהרן. ומנקלן

הדורות ומשו שזיא

משקרת להפקיע עלמה

מחמת בעלה: **תביא ראיה**

לדבריה. ולא מהימני לה

בלא ראיה: יעשו דרך

בקשה. יצקשו ממנה שלא

תדבר עד צו צירושלמי

מפרש וישנה סעודה

ויפיס: יפר חלקיו ותהא

משבטולה. דהיי דברים

צבינו צנינה ומפר לעלמו:

מחו שחאביל בתרומה.

למשנה אחרונה נתי דמשו

ואינה נאמנת לאסור עלמה

מסורת הש"ם

א יבמות ק"ב. (ב) נלעיל
פא: [פד.]. (ג) [עיין מוספות
סוטה ו. ד"ה האומרת],
[ע"י פנשיי דגרס
תהארמלה או נתגרסה וכו"א
בתוס' ד"ה שאס ע"י צרי'
דבסמון ד"ה השתא],
(ד) [עירובין נא. וש"נ],
(ה) [נלעיל פט:]. (ו) צ"ל סלה,
(ח) [לקמן נא.], (ט) [ע"י
חטפתא סוטה פ"ה ה"ו],
(י) [בראשית טז]. (כ) [וע"י
תוס' יבמות כה. סו"ה]
אמר רבין,

פירוש הרא"ש

פלוגי ראשון אס החכם
ראשון מנא אמת
לאשמועינן דשמי המרות
נריך וישאל על איהו מכן
שיחלה ויהיה ראשון ואחר
קך ישאל על השני והיה
דמני למימרה דרבי נתן היא
דמני צבמקון: **נשאל** **על**
נדרו **ואח"כ** **נשאל** **על**
נדרו. ועי"כ דוקא קאמר
על נדרו מתלה משום דאי
אפשר לו לשאל על הנצירות
עד שיחול: **בתנ"י**
האומרת **מבאחר** **אני** **לך**. צאשת כהן מיירי דנאקרה
לבעלה צבזונס ולא הספידה
כתובתה והאמיניהו חכמים
לאסור עצמה על בעלה
וכיון דיואלה צגט טולת
כתובתה דמספר כתובתה
לגמור לנשמשא לאחר
תמלי מה שכתבו לוי:
נצולה אמין בן היהודים.
שאקרה הנחת תשמיש של
כל ישראל עליה ואע"ג
דלמרינן בפרק המעיר (ד')
היכל דגמרה איחי
דיואלה אלא כתובה דהא
נמנה אצבע בין שניה רש"י
פירש ציבמות (דף ק"ב).
כיון שאקרה הנחת תשמיש
של כל ישראל עליה ודאי
חטוסה היא כי קשה תשמיש
לה וצברה משנה ראשונה
דאפילו דברים צבינו צנינה
לא היו דלפטר שיגרסנה:

השמיים ציני לבינך.
מפרש בגמרא דאין יורה

כח כלומר שהדברים דקמי

שואל גללו ואינו יכול לצבד

ומיירי צבאה מחמת טענה

דאמרה צעינן חוטרה לידא

ומרא לקצורה דאי לאו הכי

אמרי לא זילי לא מפקדת

אפריה ורביה: חזרו ליבד

שלא תהא אשה נוגתת

עיניה באהרן. ומנקלן

הדורות ומשו שזיא

משקרת להפקיע עלמה

מחמת בעלה: **תביא ראיה**

לדבריה. ולא מהימני לה

בלא ראיה: יעשו דרך

בקשה. יצקשו ממנה שלא

תדבר עד צו צירושלמי

מפרש וישנה סעודה

ויפיס: יפר חלקיו ותהא

משבטולה. דהיי דברים

צבינו צנינה ומפר לעלמו:

מחו שחאביל בתרומה.

למשנה אחרונה נתי דמשו

ואינה נאמנת לאסור עלמה

תוספות

מיניה פירוש שאין הורע יורה כחך איחי מהימנא משום דאיחי קיס לה ציורה כחך ומירן הרב רבי אליעזר דהתם קאי
נאשאת לשלישי ולא היו לה צניס דלחיי' צה לעיל וקאמר תלא צלא כתובה ועלה קאי רבי אמי דהייכא דאמרה מיניה
דאומרת שזיא דוצה לעמוד תחתיו דלו ליכא חששא דשמא נתנה עיניה צבחר מהימנא ומיור קשה א"כ היכי משתכת
לה נישאת לשלישי תלא צלא כתובה לעולס תעריס ותאמר שאינו יורה כחך וי"ל כגון שיש לו צניס מאשה אחרת ומיירי
שמתו דלס היו קיימין לא אמר שתלא והתם כי אמרה מיניה לאו כל כמינה וא"ת והא כל היי עובדי דמימיו מרק כהא
על ציבמות מסיבה דלית מה תיחוי עלה דהייא אשתא וכן הייא דנענינא חוטרה לידא ומנא לקצורה דקאמר כה"ג ודאי
כפינן להוציא ויתן לה כתובה ואמאי ליחוש שמא נתנה עיניה צבחר ואורי' דהתם איירי צבאדס עקור שיש קלת הוכחות
דבגר שזיא אומרת אמת שאני וכן פירש' לשם: יפר חלקיו. דתשמיש היו דברים צבינו צנינה הילכך מיפר לעלמו: ורתא
נצולה מן היהודים. לנשאתהגרס ומינסא לאחרים דלא מנעלא הפרתו [אלא] לעלמו ואין לתמוה היאך חל מדה על צמשים
יהודים אחרים צעודה אשת אים והא אין אסור חל על אסור וי"ל דהיי אסור כולל מנו דאיתמלן בתשמיש צבע שהוא
היתר חל נמי על האחרים וי"ע למ"ד לעיל (דף פג.) כוליה פירקין כר' יוסי דהא ר' יוסי לית ליה אסור כולל צאשת
אש ונעשים ממנו דלמר ידון צוקק ראשונה כהא ע"כ (יבמות דף ג.) ה"ר שמואל מאיורי"ה וז"ל: **אבחר** **לבעלה** **מבאחר**
אני **שחאביל** **בתרומה**. למשנה אחרונה מיבעיין ליה דלמרה (אכלה בתרומה) דלא מהימנא לאסור לבעל ומיבעינא
לענין תרומה אי מהימנא ליסאר בתרומה דאמר ציבמות (דף נה.) דאפילו צבזונס' אשת כהן אסורה לאכיל בתרומה:
שלא להוציא ליע. כיון שאינה אוכלת בתרומה ודאי מחמת זנות נפסלה: **אפשר** **דאבילה** **חולין**. ולא ירגישו טעולס מחמתם
זנות נמנעת לאכיל בתרומה: **שאם** **בתראבילה** **או** **בתגרישה**. יש לה צניס מן הסתן וקיימין לן צפרק יש מותרת (דף פז.)
דאובלת צבציל צנה דמתי וילד צינוס הס יאכלו בלחמו קרי צניה יאכלו אמרינן השתא היא דלמיתסא כלומר השתא
נבעלה לפסול לה שפסלה מן התרומה: **אשת** **כהן שנאמרה** **או** **אין** **לה** **בתרובה** **או** **אין** **לה** **בתרובה**. קיש לנריס דנפקין [נמרה
שנתפתה] (דף נה.) אמר חייב לפדותה אס נשבים אלמא אית לה תנאי כת